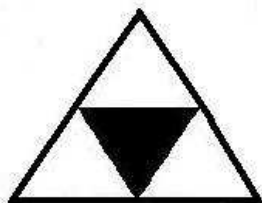

ROČENKA

kmene OS

*vydaná k 85. výročí vzniku
1. klubu OS*

Prátele Vatry

2003

Příloha Kmenových novin OS část A

*Sestavil Jiří Žáček - Gog, člen 1. kl OS klubu Prátele Vatry a zpravodaj náčelnictva kmene OS.
Na vytvoření spolupracovali členové klubu: Mirko Vosátka - Grizzly, Josef Sladký - Pepia, Míla
Ulk - Sosna, Václav Sinkule - Sixta, Jiří Šperl - Poříz, Jiří Krupka - Mauglí dále Věra
Janovská. Technická úprava tisku Vladimír Sýkora.*

ÚVOD

Při pročitání starého skautského tisku sem si lámal hlavu, jak ty zajímavé přiblížit současným zájemcům. Kmenové noviny se zajímají současností a historické návraty tam dostávají velmi malé místo. Přitom některé zprávy a dobové články někdy vypovídají více než zpracované přehledy. Při spatření několika „Skautských almanachů“ z dvacátých let mě byla forma jasná. Zůstal problém co by měl obsahovat. Aby byl pouhým přetiskem původních jsem v zárodku zamítl, měl by obsahovat staré zajímavé texty a zároveň představovat současnost. Nalézt správnou rovnováhu mezi těmito dvěma časovými žánry nebude snadné, ale určitě zajímavé. Jak se to povedlo ukáže až doba.

CO POVAŽOVAT ZA POČÁTEK KMENE DOSPĚLÝCH

Každý názor, každý čin může své okolí rozdělit. Stalo se to i při definování počátku (prapočátku) vzniku kmene dospělých při rozhodnutí vydat Ročenkou kmene OS. Jsou zde dva názory, jeden říká, že kmen byl založen vydáním organizačního řádu oldskautů a založením výkonného výboru OS, druhý říká, že tomu muselo něco předcházet. Například, ani vymyšlená povídka nevznikne obvykle, nejdříve na papíře. Na prapočátku bývá nápad, ten musí uzrávat a teprve potom může spatřit světlo světa.

K oficiálnímu (legislativnímu) vyhlášení kmene dospělých, nepochybně došlo vydáním (organizačního) Řádu pro Old skauty a následným založením Výkonného výboru OS až v roce 1921.

Ve skutečnosti tomu to vyhlášení muselo něco předcházet. Takový ten prapočátek obsahující lidské sny, podněty, přání něco dělat, něco vykonat? Kde, kdy a jak se odehrály? Měli bychom si uvědomit, jak někdy dlouho i dnes trvá, než se nápad stane skutečností, zejména v legislativě. Bylo docela pravděpodobné, jestliže byl Junák dětskou organizací, vyvstane problém, co s těmi členy, kteří se po dovršení plnoletosti nestanou činovníky. Měli být prostě vyloučeni? Měli být vyloučeni právě ti, kteří byli na vrcholu svých skautských znalostí a dovedností, právě ti, které to stále bavilo? Ti které to přestává bavit, přece odcházejí.

A byl zde onen prvotní problém, téměř nerudovský, kam s nimi. Takový názor mohl vzniknout, a také musel provokovat snahu situaci řešit. Řešení bylo určitě několik, nechat se „vyhodit“, předejít tomu a odejít sám. Pro ty zarputilé bylo ještě jedno řešení, ne nás to baví, my zůstaneme.

Skutečnost probíhala následovně. Na skautské poště v říjnu 1918 oznámil A.B. Svojsík chlapcům, starším 20 let, kteří byli v oddílech a nepracovali jako činovníci: „Jsme dětská organizace, budete muset odejít!“ Odpověď byla: „Neodejdeme, nějak to vymyslíme!“ Ještě 28.10.1918 se chlapci XIV. pražského chlapeckého oddílu sešli a vyhlásili Chartu družiny Přátel Vatry (ve vyprávění také družina „Věrných“). Několik vět, kterými jasně odpověděli, zůstáváme. Tato jakási charta (zakládací listina) bývala předčítána na výročních založení 1. klubu OS Přátel Vatry. Náčelník, prozíravě jako mnohokrát, uložil br. Janu Novákovi, Mangidonovi a Ing. Josefu Nesvatbovi, Čmelímu, aby spolu s Láďou Karlem a dalšími členy oddílu vypracovali legislativu

pro dospělé skauty. Tato skupina se scházela v klubovně Bílkova ul. 14, tehdy skutečně prvního oddílu starších, skautů který se registroval v roce 1919. Práce na legislativě trvala déle než dva roky. Ke skutečnému vyhlášení došlo až po vytvoření Svazu skautů, kdy byl dokončen a vydán Řád pro Old skauty. V únoru 1921 byla tato větev Svazu uvedena v život.

Nemám v rukou žádné orazítkované dokumenty o těchto začátcích, ale pouze články současníků ve Skaut-Junák. Láďa Karel k 10. výročí založení klubu. (Skaut-Junák 72/1929) Báseň „Prvnímu klubu OS k desátému výročí“ od J. Šimánka (Skaut-Junák 38/1928). Dále pak článek Ládi Karla k 15. výročí (Skaut-Junák 79/1933) Určitě není důvod těmto článkům nevěřit.

Gog

VZNIK A POČÁTKY *hnutí dospělých skautů*

O vzniku jedné z forem skautingu, skautského hnutí dospělých - oldskautingu u nás. Hnutí, které od svého počátku vyvíjelo širokou skautskou, sportovní, kulturní a společenskou činnost. 1. klub OS Přátelé Vavry byl u toho od samého počátku.

Počátky historie odboru Oldskautů (OS) a Táborníků (OST) při Svazu Junáků - Skautů jsou spjaty s historií 1. OS klubu Přátelé Vavry. Nejstarší klub Oldskautů v ČSR vznikl ze XIV. oddílu spolku Junák - Český skaut, který po celou dobu 1. světové války dobře pracoval. Oddíl se plně účastnil pomocných služeb Národnímu výboru v Praze v r. 1918. Koncem roku 1918 se oddíl přetvořil pod jménem Přátelé Vavry na oddíl starších skautů a jeho členové přemýšleli o zřízení organizace, která by skautské myšlenky zachovala i pro členstvo dospělé. Po vytvoření Svazu skautů vypracovali s místonáčetníkem Janem Novákem a dalšími činovníky Řád pro oldskauty a v únoru 1921 byla tato větev Svazu uvedena v život.

Čestným starostou Sdružení čl. OS a OST byl na valné hromadě roku 1932 zvolen doživotně Dr. Josef Šimánek.

Zakládání oddílů Oldskautů a Táborníků mělo za cíl, aby bylo zachyceno co nejvíce mládeže, která opouštěla chlapecké a dívčí oddíly a která chtěla setrvat v tomto svazku, jenž jí dal v mládí tolik krásného. Považovala za svoji povinnost odvděčit se za to, co toto hnutí pro ni vykonalo a dále pracovat na rozvoji a zušlechťování skautské myšlenky.

Hlavním úkolem odboru OST byla těsná spolupráce se skautskými činovníky na výchově člověka po všech stránkách mravně dokonalého, samostatného, podnikavého, který by byl prodchnut obětavou láskou k vlasti. Za tímto účelem se snažil odbor OST dodávat skautským oddílům schopné vůdce, zúčastnit se všech skautských podniků a podporovat oddíly morálně i hmotně.

Odbor OST též sdružoval všechny přátele přírody, staré skauty, kteří se z existenčních důvodů nemohli věnovat výchovné činnosti v oddílech a toužili i nadále se věnovat ušlechtilé činnosti a konání dobra ve smyslu skautské ideje.

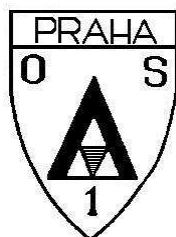
Většina OS klubů žila bohatým kulturním, společenským i sportovním životem. Kluby pořádaly přednášky, exkurze, různé skautské speciální a vzdělávací kurzy, oblíbené společenské podniky, zájezdy pro členy do zahraničí a pod. Knihovny klubů obsahovaly často i několik stovek svazků. Sport provozovaly OS kluby pro jeho

rekreační a výchovný význam. Pořádaly lyžařské, kanoistické, lehkootletické, cyklistické, plavecké a další závody a soutěže. Některé OS kluby měly i hudební a pěvecké kroužky.

Sdružení OST soustřeďovalo kluby, které byly jednotně číslovány po celém území státu. K založení klubu bylo potřeba nejméně 10 členů. Kluby měly kromě čísla jméno, dále značku (znak) a vlajku. V případě zániku klubu bylo uvolněné číslo přiděleno dalšímu vzniklému klubu. Tak je možné pod jedním číslem v průběhu několika let zaznamenat i více klubů. Pro zajímavost uvádíme některá data a dostupnou historii jednotlivých OS klubů.

1. OS - PŘÁTELÉ VATRY

Založen 28. října 1918 v Praze. Barva klubu je tmavě zelená. Znakem klubu je jednotný tvar erbu, na kterém je položen rovnoramenný bílý, červeně lemovaný trojúhelník stojící na základně. V něm je vepsán modrý rovnostranný trojúhelník se základnou nahoře, dotýkající se svými vrcholy obrysů vnějšího trojúhelníku. V jednotlivých rozích štítu jsou umístěna velká bílá písmena. V pravém horním rohu písmeno „O“ v levém horním rohu „S“ a ve spodním rohu je umístěna jednička. Ve hlavě štítu, pod horní hranou, je vyznačeno velkými písmeny sídlo klubu, v našem případě PRAHA. Existenci tohoto klubu zaznamenáváme v letech 1918 až 1948. Prvou klubovnu měl klub v domě bývalé Staroměstské rychty v Rytířské ulici 404, na rohu ulice Na Můstku, kde bývala také kancelář skautského ústředí. Začátkem dvacátých let získal klub spolu s 12. dívčím oddílem suterénní místnost v Bílkově ul. 14, poblíže Kozího plácku. Koncem dvacátých let získal klub pozemek na Libeňském ostrově, kde v roce 1931 postavil srub Vatra, který byl nejdříve součástí oldskautské expozice na Jamboree slovanských skautů ve Stromovce v Praze. Po celou dobu svého působení (1918 až 1948) vydával časopis *Jiskra Vatry*. Klub pořádal volejbalové turnaje, kanoistické, lyžařské a lehkootletické závody. Vlastnil 8 chat ve Svatojánských proudech, které se dělily na dvě osady: **Hiawatha a Nová Vatra**. Vydal sérii barevných pohlednic pro skauty. V roce 1928 měl 36 členů, v roce 1932 42 členů. Vůdcem klubu, tradičním a celoživotním, byl Láďa Karel, člen výkonného výboru kmene dospělých, zemský zpravodaj náčelnictva pro OS. Čestnými členy klubu byly bratři: náčelník A.B.Svojsík, místonáčelník Jan Novák, ústřední zpravodaj OS náčelnictva Dr. Josef Šimánek, místostarosta František Kulík, místostarosta E. Schwarzer, brig. generál V. Klecanda a vůdce 16. klubu OS E. Kalivoda. Členy oddílu byl také člen ústřední rady E. Ledvina a některé známé osobnosti, jako člen ND Oldřich Kovář, spisovatel Josef Peterka -Bob Hurikán, malíř Zdeněk Burian - Burka ad.

CO VÍME O VZNIKU

XIV. skautského oddílu

1. klub OS Přátel Vatry vznikl 28. října 1918 ze XIV. oddílu. Přímé dokumenty o této události nebyly zatím nalezeny žádné. Jedním zdrojem by mohly být skautské dobové záznamy. Např. Zápis 1. schůzky družiny Přátel Vatry z 28. října, který býval v klubu předčítán o slavnostních chvílích. Nejvíce by nám určitě prozradila kronika Přátel Vatry. Z pozůstalosti Ládi Karla ji získal kdysi Honza Kuliš - Kulda, ten ji předal do pozůstalosti náčelníka Rudolfa Plajnera. Hledali jsme ji v archivu ústřední Junáka, zatím bezvýsledně. Snad ji najdeme v „banánovém“ archivu. Tak alespoň, co bylo o této době zapsáno. Určitým potvrzením událostí a časových údajů jsou dobové články.

Výpisky ze skautských publikací o době, ve které vznikl a vyvíjel svou činnost XIV. oddíl skautů v Praze.

▫ Některé oddíly za války zanikly, jiné vznikly, takže roku 1918 měl Junák v Praze 300 členů ve 14 oddílech chlapeckých a 2 dívčích.

▫ V oddílech se vedly buřičské řeči a při slavnostech jubilea Národního divadla skauti provolávali slávu budoucímu československému státu. 28. říjen 1918 našel skauty připravené.

▫ V Praze se skauti dostavili do služeb pro Národní výbor na Svojsíkův první pokyn. Důležitou akcí bylo zřízení skautské pošty - její známky byly prvními poštovními známkami Československé republiky. Podobně i v jiných místech konali skauti služby a získali obecné uznání. (PDS 16)

▫ Dospělí byli organizováni v klubech oldskautů a oldskautek (tvůrce idejí čs. oldskautingu Dr. Josef Šimánek se snažil do hnutí uvádět myšlenku helénskou). Vznikaly i kluby Táborníků s dětmi jako rodinný skauting. (PDS 19)

▫ Do roku 1914 vstupovalo skautské hnutí s dobrými vyhlídkami. Rostl o ně zájem nikoliv jen v Praze, ale i v jiných městech v Čechách a na Moravě a skautské oddíly pracovaly i mimo sféru vlivu Svazu českých spolků a přátel pro tělesnou výchovu. (ABS 112)

▫ Válečná léta tvrdě dopadla na mladou organizaci českého Junáka. Vedoucí odcházeli na frontu, šířil se tlak, aby Svojsík zapojil skauty přímo do vojenské mašinerie, jak tomu bylo u německých oddílů. Svojsík zapojil skauty do služeb Červeného kříže, do různých pomocných akcí, které prospívaly v první řadě českému člověku, a tak uchránil české skauty od kolaborace s vojenskou mašinerií, do které byli zcela zavlčeni rakouští a němečtí skauti. (ABS 7)

▫ Svojsík dobře odhadl, že jeho nová organizace potřebuje také časopis. Dohodl se s karlínským knihkupcem Šolcem a do tisku připravil první číslo časopisu Junák (ABS 8)

▫ Již v září 1918 Svojsík připravoval zapojení všech skautů do služeb Národního výboru, který se měl ujmout správy země po skončení války. Dne 28. října 1918 nastoupili skauti do budovy na Střeleckém ostrově v Praze, kde bylo velitelství českých Junáků, které řídil Svojsík, jeho zástupce Roubal a starosta J. Rösler -

Ořovský. Skauti nastoupili do služeb nově se rodícího státu vedle sokolů, námořníků a studentů. Nová vláda potřebovala spolehlivé doručovatele dopisů, zpráv a listin. Byli tím pověřeni Svojsíkovi junáci.

▫ Rösler - Ořovský se postaral o zhotovení služebních razítek a skautských známek, které byly prvními známkami nové republiky. Tisku známek se ujala firma Kolman na Královských Vinohradech v Praze a tiskly se dvě hodnoty, modrá desetihaléřová a červená dvacetihaléřová. Znamky byly zhotoveny reflexním tiskem. Na horním okraji byl text: Pošta českých skautů, uprostřed byl český lev a dole nápis: Ve službách Národní vlády.

▫ Oficiálně byla skautská pošta potvrzena vydáním služebního předpisu č. 324/R ze dne 7. listopadu 1918. V listině bylo mimo jiné: 1. Čeští skauti ve službách Národního výboru jsou náležitě opatřeni legitimací svého ústředí a ručí za dopisy a listiny jim svěřené, které svědomitě na předepsanou adresu dodají. 3. Veškeré dopisy skauty doručované jsou opatřeny známkou českých skautů, která se nalepí ve skautské úřadovně.

▫ Krátce. Národní výbor, jehož členem byl A. B. Svojsík, vyjádřil tak naprostou důvěru českým skautům vedeným Svojsíkem. (ABS 9)

▫ Zatímco rok 1912 byl zkušebním rokem junáctví a Svojsíkův propagační tábor pod Lipnicí jediným déle trvajícím a skautsky dobře vedeným prázdninovým táborem se všestranným zaměstnáním hochů, pokoušelo se o úspěšné táboření v roce 1913 již patnáct junáckých skupin, sdružených ve středisku „Svazu spolků.“ (ÚČJ 97)

▫ Dobré i nedobré zkušenosti z prázdninové činnosti, na níž se podílelo přes 200 hochů, měly svoji dohru na půdě skautského odboru „Svazu spolků.“

▫ Ty dobré vedly k rozhodnutí ukázat vedoucím, účastníkům táboření a zejména rodičům a pražské veřejnosti, jak by měl vypadat úspěšný tábor. Proto byl 28. září 1913 postaven propagační tábor na Císařském ostrově. Skládal se z osmi stanů postavených na podsadách, z kuchyně, opatřené cihlovými kamny, z řady lavic, stolků, stojanů a kola na jídelní misky, z táborové brány atd. K těmto propagačním táborům na Císařském ostrově v Královské oboře byla vydána i pohlednice. (ABS 103)

▫ Svojsík (1913) dal podnět k zpevnění organizace a k zakládání větších oddílů, složených již z několika družin. Vzniklo jich deset a byly očíslovány podle abecedního pořadí jejich tehdejších vůdců.

▫ Školní rok 1913/14, již tehdy shodný s junáckým rokem, byl pro hnutí významným zejména tím, že byl počátkem úspěšného nástupu celých oddílů na junáckou stezku. (ABS 105)

▫ Do roku 1914 vstupovalo skautské hnutí s dobrými vyhlídkami. Rostl o ně zájem nikoliv jen v Praze, ale i v jiných městech v Čechách a na Moravě a skautské oddíly pracovaly i mimo Svaz českých spolků a přátel pro tělesnou výchovu. (ÚČJ 98)

▫ Ve válečném roce 1915 se zdálo, že budou vyhlídky na prázdninové táboření prabídné. Důvody bylo několik. Především nutno uvést, že téměř všichni vůdcové oddílů byli povoláni na vojnu a že ti, kteří nastoupili na jejich místa, neměli dostatek táborových ani organizačních zkušeností. Oddíly neměly potřebný táborový inventář, zejména stany, které v té době nebyly již ve volném prodeji a s výpomocí armády se

nedalo počítat. Byly zpřísněny předpisy pro vstup do lesů a zakázán sběr lesních plodin a chrastí. V neposlední řadě také opatrování potravin bylo spojeno s nemalými obtížemi. Přes všechny tyto potíže bylo uspořádáno 8 táborů, vesměs úspěšných. (ÚČJ 152)

▫ V roce 1916 se podmínky pro táboření sice ještě zhoršily, ale touha chlapců dostat se do přírody a odreagovat si depresivní stavy, které přinášela válečná doba, byla tak silná, že podle výroční zprávy spolku JČS provedlo prázdninové táboření dokonce asi 14 oddílů. Poněvadž za podstatně zhoršené zásobovací situace bylo opatrování potravin v místech obtížné, vezli si tábořící značnou část potravin z domova a zbytek získávali na místě, jako odměnu za vytrvalou pomoc na polích a v lesích.

▫ Do historie skautingu se dostal zejména tohoroční Svojsíkův tábor u Lipnice, jehož se účastnil Jirka Wolker, student prostějovského gymnázia. V jeho zevrubně psaném deníku je zachyceno téměř vše o výstavbě tábora, o životě v něm, o bohaté činnosti tábořících, o skládání zkoušek zdatnosti i o povahových rysech mnohých junáků. (ÚČJ 15)

▫ Zcela neznámé (a v příloze Úsvit českého junáctví poprvé zveřejněné) jsou táborové deníky Vlast. Vrtilše a Ant. Novotného z prázdninového tábora XVI. pražského oddílu JČS, pořádaného v červenci 1916 v Potštejně. (ÚČJ 156)

▫ Sjezd pražského junáctva, o němž se mluvilo ještě po válce, byl konán 21. května 1916 v oboře Hvězda. Byl to první podnik toho druhu a účastnilo se ho 16 oddílů chlapeckých a 2 oddíly dívčí s celkovým počtem 305 osob včetně vůdcovského sboru. (ÚČJ 163)

▫ Podmínky pro táboření v roce 1917 byly krajně nepříznivé. A přece se tábořilo! Zpráva o činnosti spolku za rok 1917 uvádí, že z 15 oddílů chlapeckých a 2 dívčích, které byly v Praze na počátku roku, větší podniky v době prázdnin, hlavně stálé tábory prázdninové, konalo 14 oddílů. (ÚČJ 162)

▫ Mimo Prahu pracovalo dalších 7 chlapeckých oddílů. (ÚČJ 22)

Na základě těchto skutečností a výroku (v Junácké organizaci na str. 13), i článku br. L. Karla „Jak jsme začínali“, vyplývá že XIV. oddíl pracoval dobře po celou 1. válku, že tento oddíl vedený br. Rudolfem Špillarem pravděpodobně vznikl v registračním roce 1913/14. Do roku 1917 měl oddíl klubovnu v domě Na rychtě v Rytířské ul. 404/12. V roce 1916 do něj vstoupil Láďa Karel s dalšími 10 až 14 chlapci. V roce 1917 získal společně s 12. dívčím oddílem klubovnu v domě na Starém Městě - Josefově, v suterénu domu v Bílkově ulici 14 (poblíž Kozího plácku).

Vysvětlivky:

ABS Mirko Vosátka - Grizzly **A.B. Svojsík - náčelník zakladatel**

ÚČJ Rudolf Plajner – Táta **Úsvit českého junáctví**

PDS Vratislav Hanzlík - Mičabo **Průvodce dějinami skautingu**8 / 1931 (str / rok)

SKAUT-JUNÁK

ZE STRÁNEK ČASOPISU Svazu Junáků - Skautů RČS SKAUT - JUNÁK

Co bylo o oldskautech napsáno v rubrice Oldskautská hlídka a několik dobových, v té době aktuálních zpráv o oldskautech a 1. kubu OS Přátelé Vatry:

Upozorňujeme pražské i venkovské kluby, že napříště písemných pozvání na schůze a podniky zasílat nebudeme. Oznámení tato budou uveřejněna v Old Scouts stati „28. Října“ (122 / 1921)

Bratři všech klubů O.S., kteří se chcete zúčastnit závodů při jarních slavnostech skautských, hlase se u br. Buška, klubovna „Přátel Vatry“, Praha 1, Bílkova ul. 14. (122 / 1921)

Z Odboru. Bratři, kteří jste si doposud nevyzvedli „Přihlašovací archy“, učíňte tak co nejdříve. Schůze sboru vůdců konala se v klubovně „Přátel Vatry“ o 7. hodině večerní. (122 / 1921)

Povinného sjezdu klubů O.S., konaného dne 7. května (1921) pod Jarovem zúčastnilo se 13 pražských klubů s počtem 172 členů. Kluby pořádaly na tomto sjezdu celou řadu sportovních podniků. Výsledky sportovní: ■ Běh mužů na 100 m: 1. Hiebel (1.O.S.), 2. Suchomel (10. O.S.) ■ Skok daleký s rozběhem: 1. Šádek (6. O.S.), 2. Bolehovský (16. O.S.), 3. Kříž (1. O.S.) ■ Fotbalový zápas skončil výsledkem 12:2 pro mužstvo Přátel Vatry. (123 / 1921)

Na sbírku hladovícímú Rusku bylo úhrnem vybráno 338,- Kč, kterýžto obnos odevzdán byl Svazu skautů R.Č.S. ke společné akci. Od klubů bylo získáno ■ 1. O.S. Kč 100,- ■ 7. O.S. Kč 100,- ■ 5. O.S. Kč 63,- (12 / 1922)

Veškeré kluby O.S., které dosud nezaplatily povinný roční příspěvek odboru O.S., v obnosu Kč 25,-, se tímto důrazně vyzývají k plnění své povinnosti. Zašlete jej co nejdříve na adresu br. jednatele L. Karla, Praha VII, Belcrediho tř. 51. (12 / 1922)

Skautské pohlednice v barevném provedení vyšly nákladem 1. klubu O.S. Série 6 kusů těchto pohlednic je za nepatrný obnos 3 Kč 50 hal. Jelikož část zisku připadá pokladně Odboru, žádáme všechny kluby, aby objednávkou svojí přispěly k rozprodeji těchto pohlednic a pomohly tak splnití závazek, ježž dal klub, který pohlednice vydal. Rozprodejem pomoci Odboru O.S. uhradit výlohy, kterých bylo při národních slavnostech více než dosti. Objednávky adresujte na: Přátelé Vatry 1. O.S. klub, Praha 1, Bílkova ul. 14, nebo do prodejny Svazu skautů. (12 / 1922)

Z HLAVNÍHO STANU - ČESTNÉ ODZNAKY

Swastika náčelnictva Svazu byla udělena jednomu z nejstarších pracovníků odboru Old skautů br. **Lád'ovi KARLOVI** za vytrvalou práci na prospěch skautingu starších. (84 / 1922)

Změnou řádu Odboru O.S. ze dne 23. 11. 1924 rozděluje se agenda klubů (mimo věci administrativního rázu, které buďtež zasílány přímo na Odbor O.S., Praha, Skautský domov) na 3 oblasti: **1. Čechy**, zemský zpravodaj L. Karel, Praha VII, Belcrediho tř. 549/51. **2. Morava a Slezsko**, zemský zpravodaj J. Poste, ředitel

obchodní školy, Přerov. **3. Slovensko a Podkarpatská Rus**, Dr. J. Kubík, 1. ústavní lékař v Dolním Smokovci. (126 / 1924)

První schůze výkonného výboru po valné hromadě konána 17. března za plné účasti přisedících. Schůzi vedl bratr kapitán L. Karel. Projednáno několik důležitých otázek administrativních a organizačních. Zapisovatelem zvolen bratr Havelka. Zavedena v časopise Skaut - Junák stálá rubrika **Hlídka Old skautů**. (126 / 1924)

Naše rovy. Dne 12. března. (1924) doprovodili bratři 1. klubu O.S. milého **bratra Josefa Fantu** na poslední cestě. Vstoupil do klubu 18. 8. 1921 a záhy si osvojil všechny vědomosti o skautingu a plně vykonával své povinnosti vůči klubu, též i práce svěřené mu výkonným výborem O.S. rád plnil. Pro svoji tichou a milou povahu získal si lásky všech členů a mnohému z nich vytryskla slza při obdržení zprávy o jeho skonu. Jak tiše přišel, tak i odešel z našeho středu. Budiž mu zachována věčná vzpomínka. L.K.: (126 / 1924)

Kdo vede nyní hnutí Old skautů ? Na valné hromadě odboru O.S. dne 21.2.1924 byli vedením pověřeni následující brři: zpravodaj O.S. pro náčelnictvo br. Dr. J. Šimánek, zástupce zpravodaje pro náčelnictvo, co zemský zpravodaj pro Čechy br. L. Karel, zemský zpravodaj pro Moravu a Slezsko br. Psota a zemský zpravodaj pro Slovensko a Podkarpatskou Rus br. Dr. Kubík. Zástupce O.S. do Ústřední rady br. A. Ledvina (*I.O.S.*), tajemník odboru O.S. Eman Kalivoda (*16. O.S.*) a pokladník odboru br. Václav Bureš. Revizoři účtů brři: Zeman, Havelka. Přisedící výkonného výboru brři: Bušek (*I. O.S.*), Stehlík, Šimek, Vejvoda, Zamrazil. Náhradníci brři: Frankenberger, Rozhoň, Havelka, Šetina, Klausner. Volba tato potvrzena náčelnictvem ze dne 4. března 1924. (126 / 1924)

Lehkoatletických závodů pražských konaných v neděli dne 19. září na Mrázovce zúčastnily se kluby 1., 5., 6., 7., 19., 21. ■ Soutěž o putovní cenu „Přátel Vatry“ vyhrál 5. klub O.S. se 34 body, dále se umístily 17. O.S) se 13 body, 1. O.S. se 12 body a 7. O.S. se 2 body. Jednotlivě se umístili: ■ Oštěp: 2. Hiebl (*I. O.S.*) 1500 m : 2. Hasczyn (*I. O.S.*), 3. Dlouhý (*I. O.S.*) ■ Štafeta 45x100 m 3 místo (*I. O.S.*) (21 / 1925)

Změny ve sborech : Technický sbor ve své první schůzi nového období rozdělil oddíly do 7 sborů. Do III. sboru byly zařazeny oddíly: 1., 15., 17., 30., 39., 49. Do VII. sboru byly zařazeny oddíly : 22. 24., 25., 28. a 35. Sborovým vůdcem III. se stal V. Purghart, Praha II. Tyršova 7, VIII. sboru byl jmenován br. E. Kellner, Praha VIII, 890. Okr. zpravodajem III. se stal St. Průšek, Praha II., Sokolská 66 a VII. se stal L. Rački, Praha, Poděbradova 412. (28 / 1925)

Označení na kroji: Na skautském kroji nenoste ničeho, co není úředně schváleno. Jde tu hlavně o různé stužky a odznaky.

Správa Skautského domova: Technický sbor pověřil správou Skautského domova br. tajemník E. Laštovičku. Oddíly užívající místností ke schůzkám neb jiným podnikům, necht' se s ním o bližším dohodnou. (Br. E. Laštovička je podepsán jako okresní zpravodaj na 1. registraci 25 oddílu v roce 1925.) (28 / 1925)

1. klub Old skautů zřídil si na svém tábořišti letošního roku přijímací (*radio*) stanici. Tábořiště nebylo zrovna příznivé ani pro postavení antény ani pro dobré uzemnění, neboť nalézalo se na lesním svahu ze tří stran obklíčeném stromy. Zprvu anténu zhotovili jsme jednodrátovou, tvaru V 90% ne vyšší než 3 metry v celkové délce 20 m. Uzemnění drátem 1 mm² v délce rovněž 20 m do země mělce zapuštěným.

Stanice členem klubu zapůjčená byla reflexní jednolampovka s otevřeným vnitřkem (zadní část skříně nekrytá). Příjem Prahy byl velice špatný následkem malé antény i špatného uzemnění. Následující sobotu napjata ve výši 6 m anténa dvoudrátová, dlouhá 80 m. Uzemnění svedeno na stranu druhou, prodlouženo až do vlhké půdy údolíčka a po celé délce zalito vodou. Tentokrát příjem byl úplně dobrý. Praha šla silně na 4 páry sluchátek. Cizina, zejména Vídeň a několik stanic německých, zcela uspokojivě. Později v noci, padala-li mlha, měli jsme však po příjmu. Součástky obyčejně tak provlhly, až i kapky vody stékaly a tu nebylo možno ze stanice dostat přirozeně jediného zvuku. Nezbylo než druhý den staničku nechat vysušit sluncem. I za dne šla Praha velice pěkně. Stanička byla v chodu i při sjezdu O.S. na Svárově a vystřídalo se mnoho členů klubů O.S. při poslechu i přítomný zpravodaj náčelnictva br. Dr. Šimánek. Velice praktickým aparátem pro skautské tábory jest Multiplex, který popsán jest v 3. čísle časopisu Radioamatér. Stanice je jednolampová (krystal a lampa) reflexní bez cívek. Ladění variometry. Pro tábory vyžádala by si však úpravu amerických přenosných stanic, t. j. do kufříku, v něž umístěny byly by i baterie. Nevyžádala by si velkého nákladu, jelikož mnoho součástí můžeme zhotovit doma. (47 / 1925)

25. oddíl pražský věnoval 100 Kč ve prospěch Skautského domova v Praze k uctění památky zemřelého **člena oddílu br. Ant. Tyrny.** (136 / 1926)

Skautské pozdravy zasílají: . Z cesty po naší vlasti: Dvůr Králové, Láďa Karel 1. O.S. (31 / 1927)

Desáté výročí nejstaršího klubu Old skautů „Vatra“ bylo příležitostí, aby členové jeho ukázali skautské veřejnosti svoji pěknou činnost. V klubovně uspořádali zajímavou výstavku, jíž vévodil velký oltář se symboly Old skautingu. Velký zájem návštěvníků vzbudily zejména malby a karikatury členů klubu, v nichž se odráží pestrý a přátelský život, stejně jako v psaných a se vkusem vypravených časopisech jednotlivých družin. Práce klubu, z něhož Svaz získal několik pracovníků ve svém ústředí, ukazuje, jak je možno v duchu skautském pracovat i dospělým. (38 / 1928)

JOSEF ŠIMÁNEK:

Prvnímu klubu OS „Přátelé Vatry“ k desátému výročí jeho založení.

Idei naplň v plných roků deset
ten ocenit, kdo dovedl se bít,
a pochopil: je krátká žití nit.
dnů pozlátku, kdo na vějičku nese,

Jsou dnové lehcí v písni na boulevardu,
však v hloubi nitra mají těžký zvuk,
kde v zlato měď se taví v krve žáru

a pyšný sen má šíři jarních luk.

Jsou krásná slova, obsah mají činy
Je silný ten, kdo v tichu pracoval
bez zkoumání, kde leží cizí viny,
a srdce své v spěš zvučnou ukoval.

Kdo doved v bouř se dívat s klidnou tváří
a v každém blesku najít elixír,
kdo doved vzítí dávnou tíhu stáří

a všude šířit zproštění a mír.

Ten splní příkaz, jenž plá v štítu zásad
a v němž se kryje vývoj bez mezí
s údělem žít, co zákon přišel hlásat
v devise věků: Láska vítězí !

Deset let prvního klubu old skautů

Ke konci minulého roku (1928) vzpomínal 1. klub OS Přátelé Vatry desátého výročí svého založení. Je to nejstarší klub Old skautů v republice a vznikl ze 14. oddílu spolku Junák - Český skaut, který po celou válku dobře pracoval na výchově mládeže v přírodě. Těsně před koncem války pronajal si, dnes tak známou, klubovnu v Praze I, Bílkova ulice 14, která se stala střediskem jeho činnosti v revoluční době.

Oddíl se plně účastnil pomocných služeb Národnímu Výboru po dva měsíce. V lednu 1919 přetvořil se oddíl pode jménem Přátelé Vatry na oddíl starších skautů a jeho členové přemýšleli o zřízení organizace, která by skautské myšlenky zachovala i členstvo dospívající. Po vytvoření Svazu skautů vypracovali s místonáčelníkem Janem Novákem řád pro Old skauty a v únoru 1921 byla tato větev Svazu uvedena v život. Dnes v předsednictvu odboru Old skautů zasedá 7 členů tohoto klubu.

Klub zúčastnil se vždy se zájmem činnosti Svazu a máje ve svých řadách členy výtvarné umělce, vynikl zejména též po této stránce. Barevné pohlednice klubu těšily se značné oblibě, několik výstavek povzbudilo mnohé naše oddíly k činnosti na tomto poli.

Klub pořádal přednášky, exkurze, různé speciální kursy skautské, vzdělávací rukodělné i sportovní. Po celou dobu svého působení vydává časopis *Jiskra Vatry*, který svým obsahem i výtvarnou výpravou je tak pěkný, že byl několikrát zaslán i na skautské výstavy do ciziny. V letech 1926 a 1927 byly členy klubu podniknuty výpravy do Turecka a Řecka, které se nad očekávání vydařily. Na jamboree roku 1929 připravuje se deset členů.

V jubilejním roce zdvojnásobil klub svoji činnost, uspořádal lyžařské, kanoistické a lehkootletické závody. Postavil dvě chaty pro své členy ve štěchovických proudech. V klubovně pak uspořádána krásná výstavka, jež byla otevřena slavnostním způsobem dne 28. října br. Dr. Šimánkem, čestným členem klubu. Za vedení Ládi Karla, který jest 7 let vůdcem, stoupl počet na 36 členů.

Přátelé Vatry snažili se vždy přesvědčivě ukázat, že skautská idea jest vhodná i pro dospělé lidi a že odbor Old skautů může vykonat pro práci Svazu značně mnoho, zejména při podnicích mimořádných.

Obětavým jeho vedoucím i všem jeho členům přejeme hodně zdu do nového desetiletí!
(72 / 1929)

Původní pravopis byl ponechán. V průběhu doby se změnilo psaní O.S. na OS, Old skaut na old skaut a poté na oldskaut.

DRUŽINA VĚRNÝCH

*Mnoho toho o začátcích skautování družiny chlapců, kterým se skautování stalo už dávno před vyhlášením tohoto programu celoživotním stylem, vlastně nevíme. Neznáme jejich jednotlivé osobní osudy, ale víme, v jaké době a v jaké atmosféře žili a jak se zachovali. Z několika dobových publikací **Organizace a výchova občana republiky skautováním** od A. B. Svojsíka, **Old scouting** od Dr. J. Šimánka víme, jakými názory byli ovlivňováni.*

dospělých.

Skupina chlapců narozených před rokem 1900, kteří se někdy ve 13. roce tohoto století rozhodli skautovat, stala se XIV. pražským oddílem. Ve dnech zrodu Československé republiky dosáhli věku, kdy přestávali být chlapci a měli tedy ukončit svou činnost ve svém chlapeckém oddíle. Byli výbornou partou, což dokázali v dalším životě, většinu z nich odloučil od činnosti ve skautu až jejich odchod poslední. Protože nechtěli opustit svou skautskou stezku, a protože byli zvyklí své problémy řešit, přišli s nápadem vytvořit oddíly

Tyto skutečnosti si pravděpodobně uvědomili v průběhu roku 1918, protože vznik první družiny dospělých skautů, jak si zpočátku říkali. Byl 28. října 1918, tedy doba kdy byli povoláni br. Svojsíkem do služby Národnímu výboru právě vznikající republiky Československé. Toto datum vzpomíná Lád'a Karel, legendární vůdce klubu v článku o 15. výročí založení těmito slovy: „Od táborového ohně se přítomní členové a hosté odebrali do klubovny ku slavnostní schůzi, kterou zahájil br. vůdce, vzpomenuv všech členů zemřelých i těch, kteří dlí toho času roztroušeni po celé RCS i v dálné cizině“. Poté čteny došlé blahopřejné telegramy a příписy, dodatečně pak zápis 1. zakládající schůzky družiny Přátel Vatry ze dne 28. října 1918, byla to jakási charta klubu, která byla předčítána na právě na podobných slavnostních shromážděních klubu.

Původně oddíly dospělých skautů, později kluby OS žily velmi bohatým sportovním, kulturním a společenským životem. 1. OS klub Přátel Vatra nebyl výjimkou, spíše naopak, byl příkladem. Život klubu se soustřeďoval zejména na dvou místech, v klubovně a na osadě. Víkendy a dovolené trávili členové klubu ve svých chatových osadách Hiawatha a Nová Vatra poblíže svatojánských proudů u Štěchovic.

Každoročně klub pořádá spolu s dalšími kluby kanoistické závody, kterých se zúčastňovali jeho členové, okolní osadníci, ale i závodníci zvučných jmen. Několikrát se účastnil např. Felix Brzák, snad byl i členem osady nebo klubu. Pravidelně klub organizoval volejbalové a nohejbalové turnaje, které probíhaly i několik víkendů. Volejbal byl vůbec jednou z disciplín, kterou pěstovali v klubu všichni a všude, na osadě o víkendech i prázdninových pobytech, na meziklubových srazích, ale i u klubovny. Když jsme byli po obnově Junáka v roce 1968 s Kápip, vůdcem střediska Vatra a předsedou ORJ v Libni, požádat Lád'u Karla, aby se ujal vůdcovství obnovovaného 25. střediska Vatra a 1. OS klubu, řekl nám: „Kluci už strašně zlenivěli, chodí raději do kavárny než na hřiště, vždyť je stěží přimějí maximálně k tomu, aby sehráli jarní a podzimní turnaj v „deblech“. V té době bylo většinou těchto „kluků“ kolem 70 let, mnohým i více.

Další sportovní disciplínou byla atletika. V časopise Skaut - Junák není jediný zápis o atletických závodech, aby mezi výsledky nebyli zapsáni i členové 1. OS. Klub však mnohé tyto závody sám organizoval a sponzoroval putovními i věcnými cenami. Přestože členové trávili tolik času na osadě, našli si čas a chuť na putování i cestování, ať to bylo do jiných osad na různá sportovní klání, na soutěže ve zpěvu nebo do míst vzdálenějších na výpravy poznávací. Během svých prvních patnácti let, podle výroční zprávy, urazilo ročně na 63 výpravách v průměru 19 členů klubu 35000 kilometrů.

Klub nezaháel ani v zimě. Každoročně organizoval pobyty na horách Nejčastěji jsme navštřvovali Źeleznou Rudu na Źumavě a Pec pod Sněžkou v Krkonoších, kde měl jeden z členů horskou chatu, kterou jsme nazvali Vatra. Tyto pobyty se pochopitelně neobešly bez závodů a soutěží v lyžařských disciplínách, zejména v běhu na lyžích. Pořádané soutěže a závody měly zpravidla několik výkonnostních kategorií, většinou starší a mladší, ale často i kategorii žen. A to přesto, že klub ctil tehdejší řád o oddělených klubech pro muže a ženy. Většinou spolupracoval s dívčými kluby, zejména s těmi, ve kterých byly manželky některých členů.

Původní XIV. oddíl měl klubovnu v Rytířské ulici č. 404/12 v prvním patře na pavlači domu zvaném Na Rychtě, ve kterém byla i jedna z kanceláří ústředí Junáka. Od roku 1917 získal oddíl společně s 12. dívčím oddílem klubovnu poblíž Kozího plácku na Starém Městě v Bílkově ulici 14. Získáním pozemku na Libeňském ostrově byl život klubu plně přenesen sem na libeňskou Špičku. Bylo příznačné, že novou klubovnu zde otevřeli právě 28. října v roce 1931, po vystavení srubu na výstavě při slovanském jamboree. Podle zápisů bylo konáno ročně kolem 66 oficiálních schůzek klubu, to představuje pravidelný rytmus družinových schůzek, klubovna však byla navštřvována prakticky denně. V té době se život klubu soustředil na dvě místa, ve všední den do klubovny na Špičce a o víkendech na Osadu u štěchovických proudů. Tak tomu bylo po mnoho let. I po válce, kdy jsme chodili do své klubovny poblíž Vatry, jsme odpoledne vídali hrát Vatráky odbíjenou, v podvečer se pak ze srubu ozýval zpěv.

Zpěv, to byla další velká oblíbená činnost klubu. Zpívalo se všude, v klubovně, na osadě, na meziklubových srazech, po závodech, pořádaly se soutěže, akademie. Za války, kdy byl srub po heydrichiádě zabaven, členové klubu se scházeli po bytech, zpívali a utvořili osadní pěvecký soubor. Vatráci se zúčastňovali různých soutěží. Jednou soutěž i vyhráli a Mirko Vostrý, hudební skladatel a manažér Westmenů jim nabídl angažmá jako druhé garnituře Westmenů.

Velkou vášní členů klubu bylo cestování po světě. Navštřvili Řecko, Turecko, při cestě do Francie také Jamboree v Holandsku. Po návštěvě Podkarpatské Rusi na sebe klub vzal těžký úkol zorganizovat sbírku šatstva.

Ještě jednu, dá se říci sportovní disciplínu, časově dosti náročnou a dosti výjimečnou, klub pěstoval. Na vlastním krytém kuželníku vybudovaném u srubu na Libeňském ostrově, který měl opravdu špičkové parametry, hrávali nejen členové klubu, ale pořádali tam turnaje.

Klub měl pravděpodobně ještě jeden primát v našem hnutí. Po celou dobu svého působení vydával klubový časopis *Jiskra Vatry*, který svým obsahem i výtvarnou výpravou byl tak pěkný, že byl několikrát zaslán i na skautské výstavy do ciziny. Zatím jsme žádný exemplář nezískali, pravděpodobně úplný soubor ročníků vlastnil Lád'a Karel. Některé z čísel bylo v pozůstalosti bývalého střediskového vůdce bratra Josefa Maudra - Kápiho. Ani jedna pozůstalost nezůstala k dispozici Junáku.

Mnozí členové klubu byli význačnými osobnostmi, např. Oldřich Kovář, operní pěvec a člen ND, Zdeněk Burian, malíř známý svými malbami pravěku, Ota Koulík, kytarista evropské úrovně, Bob Hurikán, spisovatel a tramp, vlastním jménem Josef Peterka, Josef Vlček, ak. malíř, autor známých pohlednic, s náměty oldskautů v přírodě,

prodáváných na podporu budování Skautského domova (1922) a účastníků Slovanského jamboree (1931), Ladislav Homoláč, vedoucí prodejny skauting, Josef Šulc, vedoucí prodejny JUN. Významným přínosem klubu ve prospěch hnutí bylo to, že několik jeho členů bylo členy vrcholového vedení Junáka. V roce 1931 to byli v ústřední radě bratr A. Ledvina, v náčelnictvu pak bratr Láďa Karel. Ve výkonném výboru (předchůdce náčelnictva OS) to byli bratři: Bušek, V. Bureš a F. Fanta. Naopak čestnými členy klubu byli z ústřední rady bratři E. Schwarzer, mistostarosta Prahy a generál V. Klecanda. Z náčelnictva pak bratři A. B. Svojsík, Jan Novák, F. Kulík a J. Šimánek a vůdce 16. klubu OS E. Kalivoda.

Bohatý klubový sportovní, kulturní i společenský život dokumentovala výzdoba klubovny srubu. Na stěnách i vitríně v rohu klubovny byly desítky vlajek, plaket, pohárů a diplomů, téměř jako v ligovém sportovním klubu.

Velká škoda je, že není k nalezení kronika klubu. Byla snad v pozůstalosti br. náčelníka Plajnera, zatím však není k nalezení. Všichni doufáme, že se přece jen nakonec objeví. Byla by škoda, aby vše, co členové 1. klubu OS Přátelé Vatry dokázali, propadlo zapomnění. Gog

OSLAVY DESÁTÉHO VÝROČÍ NEJSTARŠÍHO KLUBU

Old skauti „VATRA“

bylo příležitostí, aby členové jeho ukázali skautské veřejnosti svoji pěknou činnost. V klubovně uspořádali zajímavou výstavku, jíž vévodil velký oltář se symboly Old skautingu. Velký zájem návštěvníků vzbudily zejména malby a karikatury členů klubu, v nichž se obráží pestrý a přátelský život, stejně jako v psaných a se vkusem vypravených časopisech jednotlivých družin. Práce klubu, z něhož Svaz získal několik pracovníků ve svém ústředí, ukazuje, jak je možno v duchu skautském pracovat i dospělým. (38 / 1928)

JOSEF ŠIMÁNEK:

**Prvnímu klubu OS „Přátelé Vatry“
k desátému výročí jeho založení.**

Ideí naplň v plných roků deset
ten ocenit, kdo dovedl se bít,
dnů pozlátku, kdo na vějičku nesesd,
a pochopil: je krátká žití nit.

Jsou krásná slova, obsah mají činy
Je silný ten, kdo v tichu pracoval
bez zkoumání, kde leží cizí viny,
a srdce, kdo doved v bouř se dívat s klidnou tváří
své v spěš zvučnou ukoval.

Jsou dnové lehcí v písni na boulevardu,
však v hloubi nitra mají těžký zvuk,
kde v zlato měď se taví v krve žáru
a pyšný sen má šíří jarních luk

a v každém blesku najít elixír,
kdo doved vzítí dávnou tíhu stáří
a všude šířit zproštění a mír.

Ten splní příkaz, jenž plá v štítu zásad
a v němž se kryje vývoj bez mezí
s údělem žít, co zákon přišel hlásat
v devise věků: Láska vítězí !

Deset let prvního klubu Old skautů

Ke konci minulého roku (1928) vzpomínal 1. klub OS Přátelé Vatry desátého výročí svého založení. Je to nejstarší klub Old skautů v republice a vznikl ze 14. oddílu spolku Junák - Český skaut, který po celou válku dobře pracoval na výchově mládeže v přírodě. Těsně před koncem války pronajal si, dnes tak známou klubovnu, v Praze I, Bílkova ulice 14, která se stala střediskem jeho činnosti v revoluční době.

Oddíl plně účastnil se pomocných služeb Národnímu Výboru po dva měsíce. V lednu 1919 přetvořil se oddíl pode jménem Přátelé Vatry na oddíl starších skautů a jeho členové přemýšleli na zřízení organizace, která by skautské myšlenky zachovala i členstvo dospívající. Po vytvoření Svazu skautů vypracovali s místonáčelníkem Janem Novákem řád pro Old skauty a v únoru 1921 byla tato větev Svazu uvedena v život. Dnes v předsednictvu Odboru Old skautů zasedá 7 členů tohoto klubu.

Klub zúčastnil se vždy se zájmem činnosti Svazu a máje ve svých řadách členy výtvarné umělce, vynikl zejména též po této stránce. Barevné pohlednice klubu těšily se značné oblibě, několik výstavek povzbudilo mnohé naše oddíly k činnosti na tomto poli.

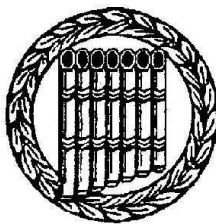
Klub pořádal přednášky, exkurse, různé speciální kursy skautské, vzdělávací rukodělné i sportovní. Po celou dobu svého působení vydává časopis *Jiskra Vatry*, který svým obsahem i výtvarnou výpravou je tak pěkný, že byl několikrát zaslán i na skautské výstavy do ciziny. V letech 1926 a 1927 byly členy klubu podniknuty výpravy do Turecka a Řecka, které se nad očekávání vydařily. Na Jamboree roku 1929 připravuje se deset členů.

V jubilejním roce zdvojnásobil klub svoji činnost, uspořádal lyžařské, kanoistické a lehkotletické závody. Postavil dvě chaty pro své členy ve Štěchovických proudech. V klubovně pak uspořádána krásná výstavka, jež byla otevřena slavnostním způsobem dne 28. října br. Dr. Šimánkem, čestným členem klubu. Počet členů stoupl za vedení Ládi Karla, který jest 7 let vůdcem, na 36.

Přátelé Vatry snažili se vždy přesvědčivě ukázat, že skautská idea jest vhodná i pro dospělé lidi a že Odbor Old skautů může vykonat pro práci Svazu značně mnoho, zejména při podnicích mimořádných.

Obětavým jeho vedoucím i všem jeho členům přejeme hodně zdu do nového desetiletí !

(72/1929)

PRVNÍ KLUBY,

některé vznikly ještě před „úředním“ vyhlášením kmene dospělých:

1. **OS - PŘÁTELÉ VATRY**, založený 28. října 1918
2. **OS - PLZEŇ**, založený 1923
3. **OS - TRÍZUBA**, založený 1921 ukrajinskými skauty - emigranty
4. **OS - BLESK**, založený 1922 v Praze do roku 1935
5. **OS - PŘÁTELÉ PŘÍRODY - SIROTCI**, založený v Praze 1922 - 1926,
později **OTAVA**, založený v Písku 1930 až 1953
6. **OS - DOMOVINA**, původně **ARGO**, založený na Libeňském ostrově 1918 - 1938
7. **OS - VARJAG**, početně největší vodácký klub založený 1923 v Praze,
klubovní barvy zelená a modrá. V roce 1948 převzat Sokolem Praha - Nusle,
nakonec převzal loděnici T. J. Slovan Rudé Právo
8. **OS - HIAWATHA**, založený v Praze 1920 - 1938.
9. **OS - VYSOKOŠKOLSKÝ OLDSKAUTSKÝ KLUB**, založený po 1. světové
válce MUDr. Josefem Charvátlem v Praze
10. **OS** - v roce 1922 v Jablonci, později v letech 1924 - 32 v Rokycanech

Číslo klubům původně přiděloval Výkonný výbor kmene OS. Systém číslování byl „pořadový“ nabyt organizován jako číslování oddílů a středisek regionálně. Uvolněné číslo po zaniklém klubu mohl obdržet po dvou letech další klub. Z počátku tato praxe byla užívána, jak je patrné i z výše uvedeného přehledu. Později nebyla používána. Když si klub zvykl na své číslo, když měl znak, vlajku, kroniku, byl od číslem znám ztratilo toto, pravidlo půvab. Tento nezájem potvrdila i nedávné zrušení původního ústředního číslování za všeobecně regionální užívání v mladších kmenech.. Většina klubů si ponechala původní, tradiční čísla i vysoká (i třímístná) přestože je v mnoha případech prokazatelné, že právě jejich klub byl v jejich městě první.

ALMANACH kmene OS vydaný k 85. výročí vzniku 1. klubu OS
Přátelé Vatry
je vkladatelnou přílohou Kmenových novin OS prosinec 2003 část A
Kluby kmene OS mohou tuto přílohu pro svou potřebu kopírovat
Příspěvky zasílejte na adresy uvedené v tyráži kmenových novin OS

Neprodejné. určeno pro potřebu klubů OS